

ШТОРОР

№1 (11) • Листопад 2014

ШЕПІТ АЛЬМИ

АНТОЛОГІЯ КРИМСЬКОЇ

ТА КІРОВОГРАДСЬКОЇ ПОЕЗІЇ

БИТВА ПОЕТІВ

Хто став переможцем
у листопаді

ЧАЙ, КАВА, ШОКОЛАД – ПОЕЗІЯ

Поетичний каппінг

ДЛЯ МАМ, ТАТ ТА ЇХ МАЛЯТ

Дитяча світова класика в ілюстраціях
Роберта Інґпена

ЦЕНТР НА КОМПАСІ

МЕСЕДЖ З КРИМУ

ЧИТАННЯ СПРИЯЄ РОЗВИТКУ МОЗКУ ТА ПОЯВИ ВЛАСНОЇ ДУМКИ. КИДАЙ ЧИТАТИ!

ЗМІСТ

Бо культурне місто

- 04 Битва поетів**
Листопад
- 04 День української мови та писемності**
- 08 Розстріляна Проствіта**
Світлана Орел
Презентація
- 10 Шепіт Альми**
Презентація
- 12 Рух. Початок**
Василь Бондар
Презентація
- 14 Майдан у ракурсі**
Виставка Майдану
- 16 Чай, кава, шоколад – поезія**
Поетичний капінг
- 18 Благодійний концерт у КНТУ**

Що радимо відвідати

- 20 Афіші міста**

Що радимо читати

- 22 Жорстоке небо**
Макс Кідрук
- 23 Маруся**
Василь Шкляр
- 23 Шевченкове слово**
Григорій Клочек

Рецензія

- 24 Поетична мова Криму та Кіровограда**
Шепіт Альми

Центр на компасі

- 25 Ма. Ко.**
Поезія
- 26 Поль Іщук**
Поезія
- 27 Артем Луценко**
Поезія

Меседж з Криму

- 28 Сергій Недайхліб**
Поезія

Для мам, тат та їхніх малят

- 29 Дитяча світова класика в ілюстраціях Роберта Інґпена**

Від редакції

«шТОPOR» виходить із тіні

Останнім часом у Кіровограді культурне (особливо літературне) життя значно пожвавішало. Чи то може ми почали уважніше придивлятися до нього та моніторити всі культурні заходи, які відбуваються у місті, чи то дійсно їх побільшало. За останній рік вийшло три помітних антології поезії, з яких одна молодіжна (що для нашого міста є унікальним явищем), одна антологія революційної поезії та одна кіровоградсько-кримської; поетичний майданчик «Битва поетів» значно виріс – на останніх 6-ти «битвах» кількість глядачів сягає позначки 80 осіб, а учасників – не менше 15-ти; місто продовжують відвідувати відомі та молоді письменники; виходять книги документального характеру («Розстріляна «Просвіта»», «Рух»); з'являються нові літературні проекти («Поетичний каплінг», передача на каналі ТТВ «Квартирник»); відбуваються поетичні благодійні вечори. І це лише незначний перелік того, що у літературному житті Кіровограда відбувається.

Саме тому ми вирішили, що літературно-культурний журнал (хоча б і електронний) для нашого міста зараз буде вельми актуальним. А тому електронний журнал «шТОPOR» знову розпочинає своє повнокровне життя. Сподіваємось, що він займе помітне місце у сучасному літературному процесі міста.

Ми будемо намагатися створювати якісні статті для вас, відкривати нових поетів з Кіровограда та всієї України, представляти вашій увазі лише найактуальніші публікації.

Щиро ваш журнал «шТОPOR»!

P.S. Ми як завжди раді співпраці із поетами, прозаїками, драматургами, журналістами та есеїстами. Пишіть на нашу пошту: shtopor_journal@ukr.net

Головний редактор

Кирило Поліщук

Редактор

Вікторія Нетребенко

Технічний редактор

Артем Луценко

Журналіст

Сергій Цигульський

БИТВА ПОЕТІВ

Розширює кордони

У галереї «Єлисаветград» відбулась третя у цьому сезоні битва поетів. Глядачів цього разу було дуже багато, так що деяким не вистачило стільців. Звичайно, в основному стоячи насолоджувались чоловіки, які поступились місцями прекрасній половині людства. Цього разу на битві поетів свої вірші читали і як уже відомі в Кіровограді митці, так і новачки. Дехто навіть спеціально приїхав з іншого міста, щоб взяти участь у поетичних читаннях.

Приїхав і переміг, точніше перемогла. Так можна охарактеризувати листопадову битву поетів. Її переможницею стала 15-річна десятикласниця з міста Первомайська, яка спеціально для того,

щоб узяти участь в битві поетів, завітала до Кіровограда, Людмила Попудіна. До речі, вона є організатором подібних поетичних змагань у своєму рідному місті, але масштабністю кіровоградської битви була вражена. Вона навіть не сподівалась, що пройде у фінал, тому взяла із собою мало віршів. А коли у другому турі набрала максимальну кількість балів (20), нашвидкуруч довелось шукати свої вірші в телефоні. Тому на перемогу у фіналі не сподівалась, адже її суперник Андрій Лапа у другому турі також набрав максимальну кількість балів. Але глядачі обрали переможницею саме Людмилу, яка з великим відривом, будучи нікому

БИТВА ПОЕТІВ

ГАЛЕРЕЯ

“ЄЛИСАВЕТГРАД”

ЛИСТОПАД 2014

не відомою, вперше беручи участь у битві поетів, одразу ж перемогла.

Музичні перерви також були насиченими. Глядачі послушали дует гітаристки Марії Моренко і соліста Юрія Єфремова, авторську пісню Антона Балажа «Сон», авторські пісні Євгена Олійника, а також чарівний спів скрипки від Валерії Костюніної в тандемі з Марією Моренко. Як же божественно звучить цей інструмент!

Ми вітаємо Людмилу Попудіну з перемогою, а для вас публікуємо її вірш.

Сергій Цигульський

Не розумію Вашого кохання.
 Як полюбити Ви змогли таку?
 Вона це суміш сутичок й прощання
 Тіло із мрій не маюче мету.
 Не розумію Вашого кохання.
 І чим заповнює душевну порожнечу?
 Чому являється предметом
 зазіхання?
 Бо і від Вас здійснила втечу.
 Не розумію Вашого кохання.
 І як Вас веселить її усмішка
 Чому виконуєте всі прохання,
 Зокрема, порожнечу ліжка.
 Не розумію Вашого кохання.
 Як покохали захоловше серце
 І намагались з вечора до рання
 Прибрати слід солоності і перця.
 Не розумію Вашого кохання.
 Чому її обійми гріють
 І нею як прописані бажання
 Щоночі паперовою стопою тліють.
 Не розумію Вашого кохання.
 Та і не хочу розуміти
 Бо більш не зможу слати посилення
 Про те, що і мені приємно Вас
 любити.
 І що лиш Ваших рук обійми
 Заповнюють смуток ночей
 Урбанізованих містечок, де на нас –
 клеймо гостей,
 Де не знайду світліших за твої очей.
 Людмила Попудіна

*Переможець
 листопадової
 битви поетів
 Людмила Попудіна*

БО КУЛЬТУРНЕ МІСТО

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ПИСЕМНОСТІ

... пройшов на площі Героїв Майдану

Святкування Дня української мови та писемності у Кіровограді відбулось на центральній площі. Тут молоді поети і музиканти читали вірші та співали патріотичні пісні. Організатором заходу виступила молодіжна організація «Сокіл».

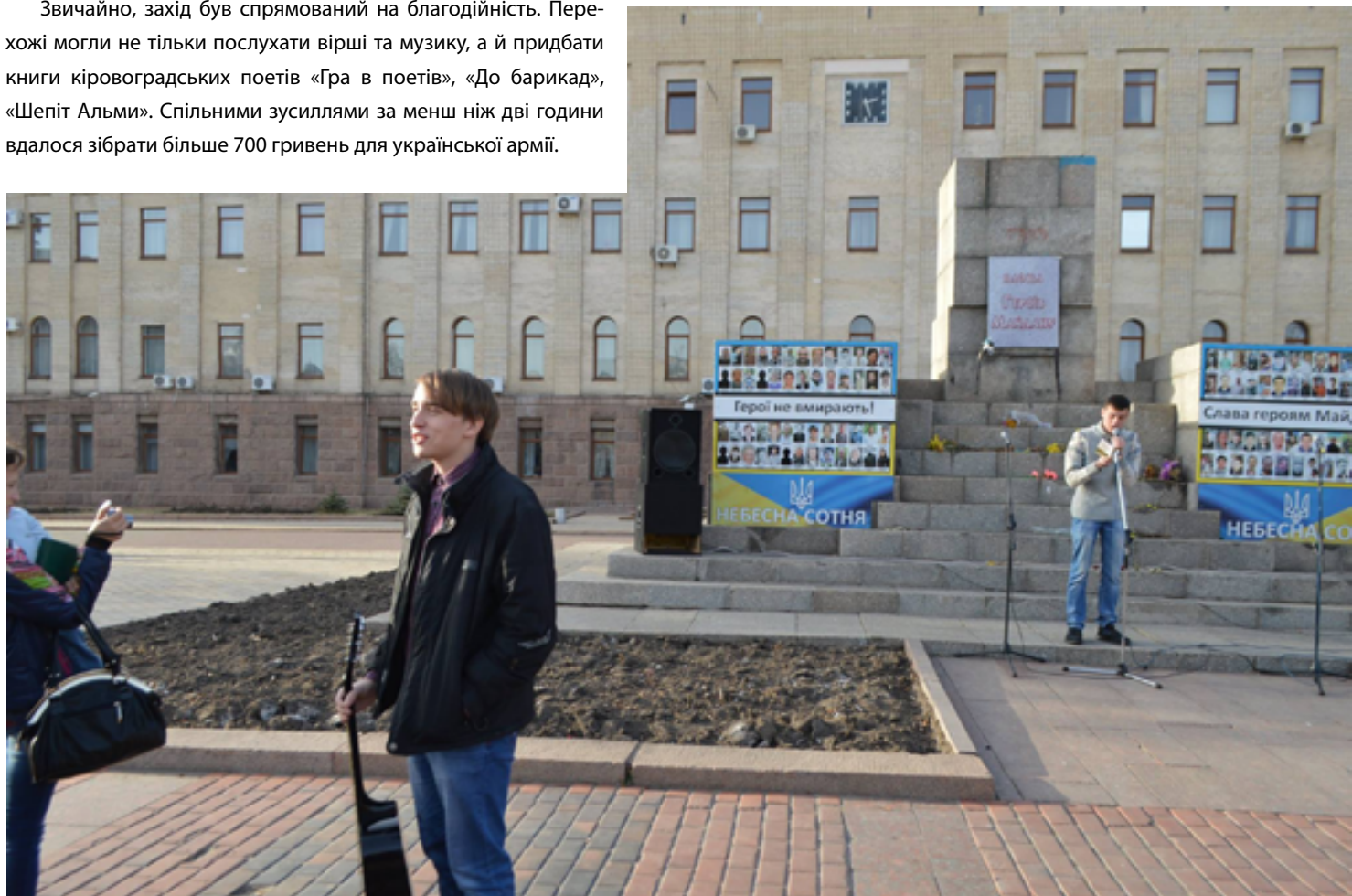
Свою поезію читали Ганна Дудник, Артем Луценко, Поль Іщук, Олена Горобець, Юрій Єфремов. Поль Іщук до того ж виконав пісні «У цьому полі синьому як льон», та власну пісню на слова Тараса Шевченка «Мені однаково...».

Усі присутні зачаровано спостерігали за виступом маленької дівчинки, племінниці кіровоградської поетеси Ганни Дудник. Її спів зворушив серця. Олександра Панченко спільно з глядачами виконала пісню «Червона рута». Звісно ж, слова цієї пісні відомі всім.

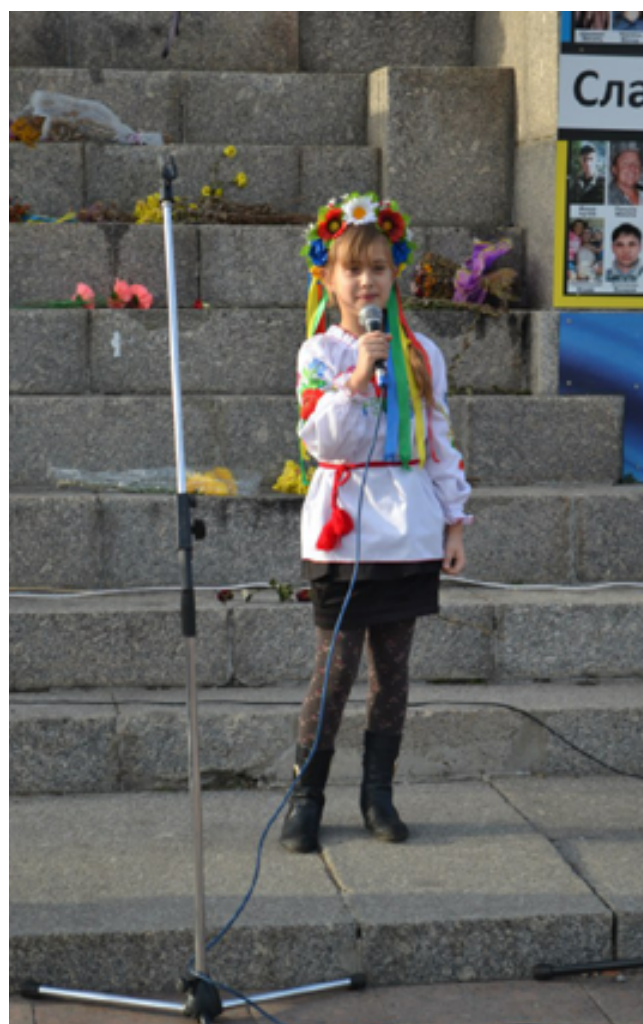
Звичайно, захід був спрямований на благодійність. Перехожі могли не тільки послухати вірші та музику, а й придбати книги кіровоградських поетів «Гра в поетів», «До барикад», «Шепіт Альми». Спільними зусиллями за менш ніж дві години вдалося зібрати більше 700 гривень для української армії.

ПЛОЩА ГЕРОЇВ МАЙДАНУ

ЧИТАННЯ

 ПРЕЗЕНТАЦІЯ

РОЗСТРІЛЯНА ПРОСВІТА

БІБЛІОТЕКА

ДМИТРА ЧИЖЕВСЬКОГО

РОЗСТРІЛЯНА ПРОСВІТА

**Свою книгу «Розстріляна
«Просвіта» презентувала у
бібліотеці Чижевського відома
кіровоградська журналістка,
власний кореспондент газети
«Дзеркало тижня» Світлана
Орел.**

Тут описано історії 88 просвітян, які діяли на території Кіровоградської області і були знищені радянським тоталітаризмом. Книга заснована на архівних матеріалах. адже перечитуючи справи людей, – основний матеріал книги – це архівні матеріали, адже вивчаючи справи людей можна добре вивчити їх долю.

Пані Світлана під час презентації розповіла про батька і сина – Микиту і Бориса Федченків родом із села Червона Кам'янка Олександрійського району. «У 1937-му році батька заарештували за виконання контрреволюційних пісень учасниками гуртка тогочасної «Просвіти», яку він очолював. А його сина спочатку арештували німці, а потім він отримав ще і десять років таборів від Радянського Союзу. Якось під час лекції

Василя Бондаря в педуніверситеті одна зі студенток зрозуміла, що мова йде про її рід. Так я познайомилася з ріднею Бориса Федченка. Виявилось, що його син ще живий. І коли я домовилася з ним про зустріч, мені раптом подзвонили і сказали, що син категорично заборонив про це розповідати. Але це зрозуміло: він усе життя прожив у страху», – підкреслила Світлана Орел.

Книга допоможе цілісно розібратися у страшних картинах тридцятих років минулого століття. Тут описані долі просвітян з Кіровоградщини, які теж були замордовані імперською машиною. Треба вшановувати пам'ять тих людей, які у складний період відстоювали українську культуру і українську самобутність.

Сергій Цигульський

ШЕПІТ АЛЬМИ

Ініціатором видання та упорядником став студент-третьокурсник філфаку КДПУ ім. В. Винниченка Артем Луценко. Його проект здобув перемогу в конкурсі «Топ-Кая» та приніс грант. Тож книга побачила світ за підтримки Центру регіонального розвитку «Топ-Кая», який розташовувався в Криму, а після анексії півострова переїхав до Чернівців. До книги «Шепіт Альми*» ввійшли вірші шістьох кіровоградських поетів та п'яťох кримських. Тут і інтимна лірика, і громадянська, і філософська.

Презентація книги відбулася у бібліотеці ім. Бойченка. На жаль, не змогли приїхати кримські автори, проте того дня вони були з нами. Сергій Недаїхліб та Ельвіра Маладжанова надіслали відео, на якому зачитали свої вірші. Один із віршів Сергія Недаїхліба надихнув автора цих рядків покласти слова на струни гітари. З Олею Алексеєнко ми виконали цей музичний твір. А також наш дует виконав пісню «Чужими стають повільно» на однойменний вірш Ганни Дудник.

Кіровоградські поети представили не тільки свою поезію, а й поезію кримських письменників. Вони розповіли біографії авторів з півострова, ознайомили з їхніми інтересами, захопленнями, хобі. Унікальним для цієї книги виявився кіровоградський поет Кирило Поліщук, який пише під псевдонімом Поль Іщук. Він народився у Феодосії, але вже 13 років живе у Кіровограді. Тому його

можна зараховувати як до кримських, так і до кіровоградських авторів. Він також взяв у руки гітару і виконав пісні «Заповіти» і «Півкроки» на вірші Артема Луценка, а в дуеті з Олею Алексеєнко – пісню «Потяг».

Добре підготовлена електронна презентація від бібліотекарів супроводжувала виступи. Родзинкою стало листування у соціальній мережі модератора заходу Олексія Ніколенка з кримським поетом Данилом Недвецьким. Глядачі, можна сказати, з першоджерела дізнались про цього кримчанина.

Доцент кафедри видавничої справи та редагування педуніверситету, а також хороший друг багатьох авторів антології Ірина Ткаченко завітала на презентацію зі своїми подарунками. Зокрема вона принесла вже відомі «шоколадні книги», цього разу у обгортці презентованої збірки. А також подарувала бібліотеці антологію сучасної кримської прози.

Презентація вийшла довшою ніж планувалась. Проте ніхто не нудьгував. По завершенню гості розкуповували книгу і просили у авторів іменні автографи. Усі зібрані кошти будуть передані волонтерам на допомогу українській армії.

Давайте не просто голосливо кричати «Крим – це Україна», а й підтверджувати свої слова діями. Як це зробили молоді кіровоградські поети.

Сергій Цигульський

ЧАСТИНКА

КРИМУ

В КІРОВОГРАДІ

**Кіровоградські поети
видали антологію
сучасної кримської
та кіровоградської
поезії «Шепіт Альми».**

Альма – найбільша річка Криму. У перекладі з татарського «алма» означає «яблуко».
На обкладинці книги – репродукція картини Карло Боссолі «Річка Альма»(1856).

РУХ. ПОЧАТОК

У День гідності та свободи – 21 листопада – у Кіровограді було презентовано видання «Рух. Початок» (автор-упорядник Василь Бондар) та 94-тирічного українського поета з Латвії Костя Оверченка «Майдану віщий грім». Книга «Рух. Початок» представляє собою спогади учасників «Руху», а також статті рухівців, опубліковані у кіровоградській пресі. Рухівці – ті хто першими вимагали свободи та незалежності української держави наприкінці 80-их років минулого століття. Ці події суголосні сучасним, про що і засвідчила інша презентована книга поезії Костя Оверченка.

Як вдало було зазначено на презентації відомим літературознавцем та письменником Володимиром Панченком, «Рух», Помаранчева революція 2004-го та Революція гідності 2013-2014 року – один і той самий процес тільки на різних етапах і тривалий у часі. З цим неможливо сперечатись...

Кирило Поліщук

ПРЕЗЕНТАЦІЯ

РУХ. ПОЧАТОК

ОБЛ. БІБЛІОТЕКА

Д. ЧИЖЕВСЬКОГО

МАЙДАН У РАКУРСІ

27-го листопада в обласному краєзнавчому музеї було відкрито виставку, присвячену річниці подіям Майдану. На експозиції було представлено фото із визначними подіями кіровоградського Майдану, плакати, які створювали і з якими виходили на площу міста активісти, а також артефакти столичного Майдану – гільзи, розірвана світло-шумова граната, листівки. На відкритті виставки були присутні друзі та родичі Героя України Віктора Чміленка, координатори та активісти кіровоградського Майдану. На екрані демонстрували усім знайомі кадри зі столичного та місцевого Майданів, звучали революційні вірші.

Кирило Поліщук

КРАЄЗНАВЧИЙ МУЗЕЙ

ВИСТАВКА

Фото з інформаційного порталу "Гречка"

КАППІНГ

ЛЬВІВСЬКА

МАЙСТЕРНЯ ШОКОЛАДУ

ЧАЙ, КАВА, ШОКОЛАД – ПОЕЗІЯ

і львівська атмосфера...

У Львівській майстерні шоколаду відбувся цікавий літературно-музичний захід «Поетичний каппінг». Це була дегустація поезії і прози про каву, чай, шоколад. Організаторами заходу стали дві дівчинки-студентки з кафедри видавничої справи та редагування КДПУ ім. Винниченка спільно з доцентом цієї кафедри Іриною Анатоліївною Ткаченко. Атмосфера тепла та затишку, запах гарячого шоколаду і кави, поезія про ці напої – так коротко можна охарактеризувати цей вечір. Поетичні читання розпочала завідувача кафедри видавничої справи та редагування Наталя Миколаївна Фенько. Напередодні ввечері вона спеціально написала вірш про каву, про чай і презентувала його публіці.

Закохана пара – Ганна Дудник та Геннадій Маламен, написали вірш про свої «шоколадні» стосунки. Як сказала Ганна: «Наші почуття іноді як кави – гіркі, а іноді як чаю – солодкі та пробуджуючі». І вже одружена закохана пара – Ірина та Сергій Ткаченки, зачитали слова з пісні Марії Бурмаки.

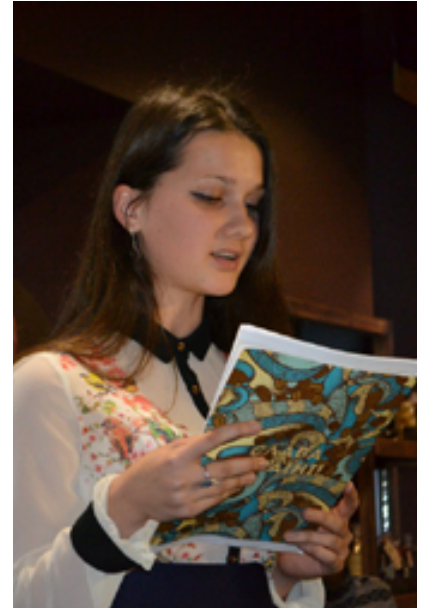
Була того вечора і музика. Дует Сергія Цигульського та Олі Алексєєнко виконав для глядачів пісні «Кавачай», «Кава з молоком» та авторську пісню, яку назвали «Мигдалева любов». Слова до цієї пісні спеціально до цього заходу написала Оля Алексєєнко, а тому це було дебютне виконання.

Також глядачі мали змогу виграти «Лист від шоколаду». Для цього їм треба було підібрати цікавий епітет до кави або

поетично описати шоколад. Ті, кому ці листи дісталися, дуже раділи від цього. Незважаючи на дві зламані вішалки, захід пройшов на високому рівні. Виникли певні проблеми з технікою, тому глядачі не змогли побачити відеоряд, підготовлений до цього вечора. Але це все дрібниці. Головне, що людям сподобалось і вони із задоволенням навідаються на наступний подібний захід. У якості анонсу повідомимо, що він відбудеться 19 грудня, а тематикою вечора стануть дитячі віршики.

Сергій Цигульський

БЛАГОДІЙНИЙ КОНЦЕРТ В КНТУ

У КНТУ відбувся благодійний концерт для підтримки воїнів АТО. Його організатором виступила студентська рада університету. Це було читання віршів про війну, виконання пісень, хореографічні номери, які не залишили байдужим нікого.

Квитки на захід коштували 5 грн, але усі кошти були направлені на підтримки АТО, тому кожен міг заплатити за вхід стільки, скільки йому не шкода для української армії.

Свої вірші для глядачів читали Ганна Дудник, Артем Луценко, Поль Іщук, який ще й виконав пісню на слова Андрія Любки «Не покину битву». Також чарівним співом порадувала і розчулила глядачів Ксенія Сторожук, яка виконала пісню «Мамини глаза». Також глядачі подивились відео, на якому видно, як було збито наш вертоліт «Мі-8» та обстріли наших військових з «Градів». Наприкінці люди поіменно вшанували всіх воїнів-кіровоградців, які загинули у боротьбі за Україну на сході нашої держави. А для підтримки наших збройних сил, вдалось зібрати близько п'яти тисячі гривень.

Сергій Цигульський

КНТУ

БЛАГОДІЙНИЙ КОНЦЕРТ

ЯК НЕ ПРОГАВИТИ МИСТЕЦЬКИЙ ГРУДЕНЬ

АФІШІ МІСТА

Заходи, які вам варто
відвідати.

ЩО РАДИМО ВІДВІДАТИ

Edward «Burn» Gewa presents
11.12.14 **19:00**
Четверг
ПЕСНИ *Викторія*
NIRVANA
20 ЛЕТ СПУСТЯ
Исполняет
трибют-группа **NEVERMIND**
ЖИВОЙ ЗВУК

20.02.1967 - 05.04.1994

НАШЕ РАДІО, SUPER RADIO, ХІТ FM, Rock FM, EUROPE PLUS, ЕВРОПЕ, Українська музика, Діалог, ГОРОДСКАЯ, music brand, ГОРІД

КІРОВОГРАДСЬКИЙ АКАДЕМІЧНИЙ ОБЛАСНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ
МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР ІМ. М.А. КРОПІВНИЦЬКОГО
ОПЕРА - СИМФОНІЧНИЙ ОРКЕСТР
Репертуар
грудень 2014

3	18:00	Іван Карпенко-Карий «Батько»
7	12:00	Володимир Зинч «Живо-Буд-Серебряно»
7	18:00	Іван Котляревський «Молода Полтава»
10	18:00	Інтернаціональ Бетова «Король, королева, королева»
12	18:00	Тарас Шевченко «Гайдамаки»
13	18:00	Дмитро та Надія Французька «Моя Україна - Велика Родина»
14	12:00	Антоній Хайн, Альберт Лавандура «Діти королівства короля Леопольда»
14	18:00	Тарас Шевченко «Моя Україна»
17	18:00	Антон Черкас «Вірші про кохання»
18	18:00	Іван Ковалько «Славна»
20	18:00	Кристині Балкан-Олександрівна «Світлана по Гірчаків»
21	12:00	Миколай Кропивницький «Кавка при Саломеї по Ідрі Гароу»
21	18:00	Миколай Гоголь «Смерть Івана Івановича»

Дар вам гімн!
18.12.14 19:00
20.12.14 19:00
21.12.14 19:00
90 гривень

Ваші друзі: ШТОПОР, ПЕША, Місто, tusovka

Галерея «Єлисаветград»
вул. Пашутинська, 36
18 грудня
18:00
«Музичний четвер в Єлисаветграді»
«БИТВА МУЗИКАНТІВ»
ВХІД - 10 ГРН.
ОГРВНЕСОН ДЛЯ УЧАСНИКІВ - 5 ГРН.
ПЕРЕМОЖЦЕВІ - ГРОШОВА ВІНАГОРОДА
УСІМ ПРИСУТНІМ - ЧАЙ, ПЕЧИВО, МУЗИКА!
Поль Іщук та галерея «Єлисаветград»
ШТОПОР, ПЕША, Місто, tusovka

Галерея «Єлисаветград»
вул. Пашутинська, 36
24 грудня
18:00
«Поетична середа в Єлисаветграді»
НОВОРІЧНА
«БИТВА ПОЕТІВ»
Читай! Слухай! Оцінюй!
ВХІД - 10 ГРН.
ОГРВНЕСОН ДЛЯ УЧАСНИКІВ - 5 ГРН.
ПЕРЕМОЖЦЕВІ - ГРОШОВА ВІНАГОРОДА
АТАНОЖ ПРИЄМНИЙ ПОДАРУНОК
УСІМ ПРИСУТНІМ - ЧАЙ, ПЕЧИВО
Поль Іщук та галерея «Єлисаветград»
ШТОПОР, ПЕША, Місто, tusovka

19.00 5 та 6 грудня 17.00
зал КНТУ(хісм)

ONE MUSICFEST

ГРУПОВИЙ КОНЦЕРТ ІНСТРУМЕНТАЛЬНОЇ АНДЕРГРАУНД

ВНУТРИ ЗВУКА
(instrumental, modern rock)

DON BLUES BAND
за участю колективу "Нас Flin"

STARGAZER
(hard rock)

STRANGERS
(hard rock)

СТРЕТ РІНГ
(british art renaissance)

ЙДЕМО НА ЗАХІД
(blues funk)

живий звук

MusicBrand
музичний маркетинг

ONEGROUP
квітка, луга, сонця onegroup.com.ua

ДОДАТКИ ЗА ТЕРМ.
099 645 2332

21 декабря, 19.00
Зал областной филармонии

Vintage
организаторы

МАСТЕР ЗВУКУ

«red tour»
Презентация
новой программы

РОК ХИТЫ

Radiohead
Linkin Park
Pixies
Red Hot Chili Peppers
Status Quo
Nirvana
Smokie

Metallica
Aerosmith
Marion Manson
System of a Down
Sting
Coldplay

Rammstein
Muse
Scorpions
Depeche Mode

в исполнении камерной группы «resonance»

Симфонического оркестра

живой звук
resonans-group.net

24-12-03, (067) 277-74-61

БИЛЕТЫ: karabas.com (099) 645-23-32

24 грудня 19.00

ART-MIX.UA
0522-27-47-85
095-445-86-14
097-659-87-19

ВПЕРШЕ В КІРОВОГРАДІ

«НОВОРІЧНА ІКОНОЛА»

УКРАЇНСЬКІ МАГИ
ЗІ СВІТОВИМ ІМ'ЯМ

ВІТАЛІЙ ЛУЗКАРЬ

ВІТАЛІЙ ГОРБАЧЕВСЬКИЙ

Україна-Центр

6 ГРУДНЯ

Конференція-за інформативного агентства «Підприємство»
буль. Острівська, 2

ПРОТЕСТНИЙ КІРОВОГРАД

Вечір революційної та націоналістичної поезії

Початок о 18.00
Вхід – 10 грн.

Запрошуємо всіх бажаючих з глибокою революційною настроєм
Усіх присутніх просять прийти з гарними чашами та пирогами

Організатор - «Залізна Нація»

ЩО ЧИТАТИ?

ЯКЩО ВМІЄТЕ ЧИТАТИ...

Книжки, які хочу запропонувати вам прочитати у грудні, різні, але й схожі. Що схожого між детективним романом про авіакатастрофу, романом про повстанців і літературознавчими студіями про Тараса Шевченка? Відповідь така – вони захопливі.

«Жорстоке Небо»

Макс Кідрук

Черговий фоліант від Макса Кідрука, який має 600 сторінок, але читається швидко. Швидше, ніж долетить літак із Києва до Парижа. Це ще якщо долетить...

У центрі історії – авіакатастрофа літака українського виробництвау Паризькому аеропорту. Загибель літака ставить під сумнів саме існування компанії-виробника. На місце трагедії прибуває донька конструктора літака, але розслідування приводить її до розуміння, що не все так просто в цій історії...

Але сказати, що читається на одному диханні важко. Перші сторінок 100 до авіакатастрофи – перше дихання. Друге відкривається пізніше, тоді, коли закінчується сторінка 500-та, і ти тільки доходиш до того, чого не знав з анотації книги чи оповідей Кідрука на презентаціях попередньої «Твердині». Можливо насолоду тут можна отримати не від таємниці, а від самого процесу

розслідування. Як в Коломбо, коли вбивця відомий, а глядача захоплює саме розкриття цього злочину.

Та насправді тут вбита інтрига. Але все ж лишається магія Кідрукового тексту, яка присутня на кожній сторінці і змушує дочитати книгу до кінця, не відкладати її, навіть якщо на годиннику вже 3-тя ночі. Текст у Макса стає дедалі кращим, цікавішим (якщо доречно тут вжити це слово), більш насиченим. А тому його варто читати.

«Маруся» Василь Шкляр

Новий роман батька українського бестселеру Василя Шкляра «Маруся» має усі шанси побити нові рекорди з продажів. Попереднього «Чорного Ворона» лише у видавництві «КСД» було надруковано і продано понад 110 тисяч примірників (скільки точно – важко сказати). Нагадаємо, що окрім видавництва «КСД», роман «Чорний Ворон» вийшов і у видавництві «Ярославів Вал».

Історичний роман «Маруся» продовжує відкривати читачеві історію українського повстання. Цього разу центральним персонажем роману стає шістнадцятирічна гімназистка Саша Соколовська, яка після загибелі своїх братів, повстанських отаманів, стає на чолі тисячного війська – відтепер вона отаман Маруся. На шлику її козацької шапки напис «Смерть ворогам України!». Та навіть у вирі кривавих подій 1919 року – одного з найдраматичнішого в

історії України – доля дарує їй щире кохання і шанс зберегти життя.

Цю книгу варто прочитати з багатьох причин. Я їх не називатиму. Спробуйте їх знайти самі – і ви їх знайдете.

«Шевченкове слово» Григорій Ключек

Григорій Ключек – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри літератури КДПУ ім. Винниченка. У його творчому доробку понад 200 статей і близько 20-ти книг.

Нова книжка «Шевченкове Слово: спроби наближення» складається зі статей, кожна з яких присвячена окремій поезії Тараса Шевченка. Дослідник вдається до уповільненого аналізу художнього тексту, через що відкриваються нові суттєві грані творчості поета, розкриваються складні «секрети» геніальної простоти Шевченкового слова.

Цікавою особливістю книги є своєрідний розділ про емоціональний інтелект Тараса Шевченка, аналіз якого наближає до розуміння природи його геніально обдарування.

Ця книга стане цікавою для тих, хто

любить поезію, творчість Тараса Шевченка, або просто закоханий у слово, адже наближення до генію Шевченка у дослідженні відбувається саме через його Слово.

До речі, ця книжка була висунута Національною спілкою письменників України на здобуття Шевченківської премії 2015-го року.

Приємного читання.

P.S. Автори цієї рубрики не претендують на об'єктивність, а також не пишуть рецензій – це компетенція літературознавців. Рубрика презентує читачькі відгуки на актуальні або цікаві книжки, які читачі радять читачам. В описах використані анотації із книг.

Кирило Поліщук

ДИТЯЧА СВІТОВА КЛАСИКА В ІЛЮСТРАЦІЯХ РОБЕРТА ІНГПЕНА

Ці історії, я впевнена, знайомі кожному дорослому ще з дитинства. Мабуть кожен пам'ятає сіро-коричневі сторінки бібліотечних книг, зачитаних до дірок, дуже рідко в яких траплялись хоч якісь ілюстрації.

Я не буду розповідати про зміст та цінність самих розповідей, а познайомлю із серією двомовних книг видавництва «Махаон», які завдяки ілюстраціям можна віднести не лише до шедеврів дитячої літератури, а й до шедеврів живопису. Знамениті твори класиків світової літератури ніби народжуються вдруге завдяки чудовим ілюстраціям австралійського художника Роберта Інгпена. Він здобув всесвітню популярність як автор та ілюстратор понад сотні книжок.

Р. Інгпен 1986 року був удостоєний Міжнародної премії імені Г. К. Андерсена за внесок у дитячу літературу.

Перед тим як приступити до створення ілюстрацій, Роберт Інгпен ретельно вивчає твір і збирає інформацію про автора. Його завдання – не змінюючи оригінального змісту, створити такі малюнки, які перегукувались би із сучасною людиною, спонукали її до більш уважного та глибокого прочитання.

Інгпену достатньо кількох штрихів, щоб передати емоційний стан героїв. Не змінюючи власний впізнаваний стиль,

художник змінюється під впливом різних авторів. Так, в екзотичних історіях про Мауглі використовуються більш насичені кольори. Пінокіо потрапляє в справжній грубий театр, реалізм восьмидесятиденної подорожі навколо світу сусідить з трохи шаржовими образами «Аліси».

У серії вже побачили світ «Острів Скарбів» Роберта Льюїса Стівенсона, «Книга джунглів» Джозефа Редьярда Кіплінга, «Пригоди Тома Соєра» Марка Твена, «Аліса в Країні чудес» Льюїса Керролла, «Вітер у вербах» Кеннета Грема, «Таємний сад» Френсіса Бернета, «Пітер Пен і Венді» Джеймса Метью Баррі та ін.

Перечитайте разом із дітьми знамениті твори і пориньте у чарівний світ, створений поєднанням таланту письменника та художника. Втім, для того щоб доторкнутися до справжніх фантазій ілюстратора, потрібно відкрити його власну книгу. Казку «Хранитель снів» пан Роберт написав для своєї онуки Аліси, щоб відповісти на давнє дитяче запитання – чи варто боятись страшних снів? Ця серія книг принесе батькам та їхнім малюкам не лише естетичне задоволення, а й стане прикрасою книжкової полиці кожного дому.

Вікторія Нетребенко

ДЛЯ МАМ, ТАТ ТА ЇХНІХ МАЛЯТ

ПОЕТИЧНА МОВА КРИМУ ТА КІРОВОГРАДА

РЕЦЕНЗІЯ

ШЕПІТ АЛЬМИ

Крим та Кіровоград... Здавалося б, що може об'єднувати ці два універсуми ще, крім адміністративної приналежності до України... Поезія! Незбагненна для когось і така зрозуміла як спосіб зближення і боротьби – Поезія! Без пафосу, але в цей час тектонічних зламів у свідомості українців поети, як і журналісти, співаки, письменники, є тією рушійною силою, яка об'єднує людей, маневруючи між складними поняттями, розставляючи ті важливі акценти, які набувають пророчості і зрозумілості в поетичному слові і контексті.

Антологія «Шепіт Альми», ініціатором якої стала небайдужа кіровоградська молодь в особі Артема Луценка, відкриває дивосвіт сучасної молодіжної поезії Кіровограда та Криму. Цей творчий поетичний діалог, який успішно відбувся, доводить, що є спільна мова розуміння – поетична. Творчий експеримент у створенні незвичайної антології однозначно є сильним аргументом на користь того, що

сучасна молодь, в контексті викликів сьогодення, залишається конструктивною силою. Якщо розглядати літературу України як геокультурний проект, то поетична кримсько-кіровоградська антологія може стати ще одним цікавим літературознавчим сюжетом.

Болісно від усвідомлення тієї причини, яка спонукала її появу. Ця драма закономірно вплинула на активні процеси пошуку національної ідентичності українців.

Безкомпромісність поетичного слова, різнобарв'я (і суголосність) тем та сюжетів, поліфонія почуттів, полікультурність збірки відкривають перед нами сильні поетичні особистості. Завдяки таким творчим людям ще не поруйнована остаточно гуманітарна аура української нації.

Ірина Ткаченко,
кандидат філологічних наук

МА. КО.

ВА-БАНК

Будь-які спроби марні.
Ритмічний шалений рок
В грудях заб'ють ударні –
Мій вирішальний крок.

Згораю в твоїй пустелі.
Каменем падаю вниз
При спробі зійти на скелю.
Внизу зустрічає спис.

Я хочу розкрити карти.
Збірка завершених рим
З моїх почуттів. Без жартів.
Змиваю останній грим.

МОЛИТВА

Я звертаюсь до тебе, Боже,
Бережи його. Не мене.
Те, що душу його тривожить,
Я благаю, нехай мине.

Подаруй йому янголів, Отче,
Щоб його захищали вони.
Хай від щастя поблискують
очі,
Хай він бачить приємні сни.

Я молю тебе, Всемогутній,
Не мене бережи. Його.
Обіцяй йому світле майбутнє.
Я усе віддам. Зі свого.

AIN-T-DROID

я вам усе дозволю
я вам усе пробачу
кіборг не знає болю
кіборг
не плаче

можете мною грати
я цього не побачу
кіборг приймає фатум
кіборг
не плаче

завжди для вас відкрите
серце моє гаряче
кіборга можна бити
кіборг
не плаче

хай мене судять люди
я вам усе пробачу
та якщо вас не буде
кіборг
помре
неначе

ІНШИЙ

Я втоплю у спиртному стрес,
Буду тихо сидіти вдома.
Ти сьогодні в мені воскрес –
Не коханий, а так. Знайомий.

Не було вже сумних розмов,
Фарби змиті з моєї палітри.
Догоріла колишня любов –
Від пожежі димить у повітрі.

Я тобі не належу тепер,
В мене знову з'явилися крила.
Ти нарешті в мені помер,
І я іншого кличу «милий».

Ти мене забирати не смій,
Не проси – не зміню дорогу.
Так, я знаю, що він – не мій,
Та я житиму задля нього.

*Ма.Ко. (Марія Корнілова)
– народилась 26 серпня
1994 року в Кіровограді.
Здобуває вищу освіту у
КДПУ ім. В.Винниченка
(спеціальність –
видавнича справа та
редагування). У вільний
час пише поезію. Любить
творчість у всіх її проявах.*

ПОЛЬ ІЩУК

САМЕ ТА САМОТА

інколи варто іти в самоті
мінати ім'я і прописку
пливти не в могилу –
в колиску
вірші писати в смітті

шукати тепло у транспорті
домом вважати станції
боятись лише квитанції
і фотографії в паспорті

балансувати і м'яти
почати і кинуть курити
нарешті завчити молитви
забути всі пахощі м'яти

поцупить повітря ковток
змінити шкарпетки і фах
з гілльоном стратити страх
себе роздягнуть до кісток

втопить нерішучий крок
в напіврозігрітих містах

ПОТВОРА-ПОВТОРА

в опівнічних зойках птахів
впізнаєм голоси із минулого
не тому що подібність у них
а тому що їх робим почулими
хочем чути їх в гулі автобусу
хочем чути у вимкненім радіо
пробігати очима по глобусу
перевагу віддати би рацію

але пам'ять іще і картини
все карбує а потім відтворює
як прожити життя все в
квартирі
із такою страшною потворою?

НА КШТАЛТ БІТЛЗ

коли мені гехне півсотні
я наче самотній в'яз
усі вечори суботні
буду вистукувать вальс

коли голова полісіє
я напишу трактат
«втікайте брати від росії»
ізшитий з чужих цитат

коли посивіють вуса
сльозу пророню на коліна
рукавом вишиванки втруся
болить-бо мені Україна

ще років зо тридцять і осінь –
час для загоєння ран
а поки весна і я досі
на шпилі шпилью канкан

НІЖНО

біле намисто
хмара на місто
впала

згодні дерева
кольорів неба
шквали

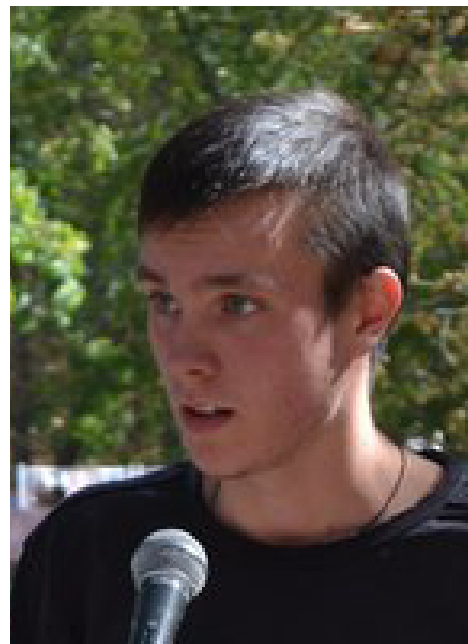
ховає дбайлива зима
від звуків
знервованих арф
долоні твої
у мої рукава
мене –
в твій позичений
шарф

Поль Іщук (Кирило Поліщук) – народився 21 березня 1991 року у Феодосії. Мешкає у Кіровограді. Навчається в аспірантурі на кафедрі української літератури КДПУ ім. В.Винниченка. Організатор культурних акцій у Кіровограді, учасник літературних читань та конкурсів.

АРТЕМ ЛУЦЕНКО

* * *

Я тебе не кохав –
Здалося!
Я тебе не любив –
Минай!

Мої квіти посохли в осінь,
Скам'яніла жива стіна.
.....
Відхрестились рими зурочень.
На остінках серцеві раби
Поховались у кокони ночі.
Я кохав тебе чи любив?

Прогнали самоти помости,
Та чи вдосталь коханням труп?
Небо вдарило

колом шостим
Поспіралився вбивчо струм.
.....
Тепер іншим серцеві кряжі
Прострумує твоя рука,
І хай той,
хто на шлях твій ляже,
Так, як я, тебе покоха...

* * *

Є в тобі нестримані
магніти.
Вісь земну примружує,
трясе...

Є в тобі,
Що я повік любити
більше буду,
більше за усе.

Є в тобі неопалима
сила,
Що мене тримає на Землі,

Що сховала рими
від могили

І збудила б в холоді
на «плі!».

Хай тебе це інколи зігріє,
Хай краплину світу
принесе...

Є в тобі,
Що я повік любити
більше буду,
більше за усе.

СОНЦЕ

Ти допити ці рими готова?
Ріже сумом зажура оця.
Я тобі обіцяв, і дотримаю слова,
Буде сонце на наші серця.

Ти готова зірвати окови
І на шепоти зводити гнів?
Я півкроками сонце готовий
Обійти і згоріти в огні!

Щоб тобі освітити шлях втечі
І невинно ковтати вогонь,
Щоб хоч раз, мов огненна малеча,
Доторкнутися сонця твого...

Народився 23 липня 1994 р. у Кіровограді. Поет, громадський діяч, студент. Навчається на факультеті філології та журналістики. Лауреат літературної премії «Сокіл степів» (2014 р.).

Улюблені поети: Василь Симоненко, Василь Стус, Микола Вінграновський, Поль Іщук.

СЕРГІЙ НЕДАЙХЛІБ

ЦЕ ВСЕ ТВОЄ

Минуло з того дня багато років,
Але я пам'ятаю й досі:
Мене малого батько в степ виводив
Ходити вранці босоніж по росі,
В холодному світанку бачив гай
Та неосяжний небокрай.
В батька словах утіха є:
«Дивись, мій син – це все твоє».
Минули роки з того дня,
І хоч я більше не дитя,
Дитячих спогадів я не забув
Та гордість тую, що відчув,
Я серед туги пронесу,
Але не зраджу ту красу.
І в марах батько постає –
«Дивись, мій син – це все твоє».
Пізніше повернувся в гай,
Немов у мій дитячий рай.
Я не один тут день зустріну,
Тримаю за руку дівчину,
Хочу спитати Землю-мати,
Як з нею долю пов'язати?
Летять крізь гай пісні мої,
Матуся прийняла її,
Теплі слова для неї є:
«Дивись, кохана, це твоє».
Пройшли роки, немов година,
В мене тепер своя родина.
Одного разу, на світанку,
Від рідного відхожу ганку,
По росі босоніж ступаю
І сина на руках тримаю.
Йдемо по зораному полю
І бачимо ранкову зорю.
У полі тому – сину спадок,
А у зорі – життя початок.
Як з ночі розпочався новий день,
Нашадок пращура продовжує
лишень,
Зі щирих слів його день настає:
«Дивись, мій сину – це твоє».

* * *

Закресливши старе,
Нове писати знов
На тому ж папірці,
Ніяких обмежень, ніяких умов,

Тремтіння в руці...
Що маю написати?
Чи знов кудись рушати?
Чи залишитись – я не знаю,
Чи все спочатку починати,
Коли нове життя вітаю.
А, може, ще не поспішати?
Хіба що – «вже».
Бурхлива доля,
Коли лишусь знов сам лише,
Прийде жадана воля.
Хіба не цього прагнув? – Так.
Серед катувань, серед обурень,
Коли поводився, як дурень,
Проте, в страждання є свій смак –
Гіркий чимало, але все ж,
Полин гіркий, але збираєш,
А потім запах його вдихаєш.
Але чогось в тім полоненні
Було такого, без чого
Не будуть вільні дні натхненні.
Раніше жив, як без того?
І що ти знав про справжню волю?
З книжок? З пісень? З пліток
навколо?
Досягнеш нових катувань,
Спогад старих, душі зізнань –
Багато демонів довкола.
У відчаю згориш, втративши спокій,
Чого тобі бракує? – Як би знав...
Іншої долі б не шукав,
Тому, напевно, був самотній,
І будеш, як би не тікав.
Так папірець весь і списав...
Спокій приніс вогонь,
Що сірники у темряві зайняли,
І так потроху літери зникали,
А з ними все старе, важке, віджите,
Воно колись і мало так згоріти...
Це щось нове, не від старого втеча.
І замість мотлоху вже порожнеча...
І дим зійшов, і дихать наче легше.
І жити можна знову, наче вперше,
То, мабуть, так і треба.
Перед тобою воля просто неба,
Коли не загороджуєш її нічим від себе,
Живи тепер, старий, ще стане з тебе...

Народився 3 травня 1990 року в Севастополі. Закінчив Севастопольський національний університет ядерної енергії та промисловості. Працює на Чорнобильській АЕС у відділі радіаційної безпеки. Письменник, журналіст-фрілансер. Брав участь у творчій зустрічі «Голос предків» (Львів, 2013). Наразі мешкає у Києві.

Над номером працювали (люди)

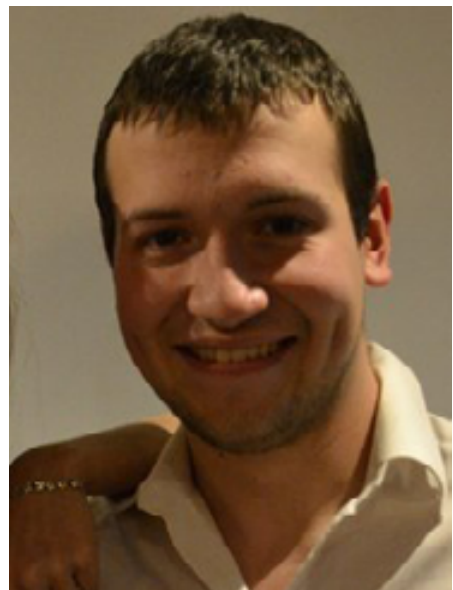
Головний редактор
Кирило Поліщук

Редактор
Вікторія Нетребенко

Технічний редактор
Артем Луценко

Журналіст
Сергій Цигульський

Щиро ваш журнал «шТОПОР»!

P.S. Ми як завжди раді співпраці із поетами, прозаїками, драматургами, журналістами та есеїстами. Пишіть на нашу пошту:
shtopor_journal@ukr.net

facebook.com/shtoporjournal
vk.com/journal_shtopor
shtopor_journal@ukr.net

Більше новин і фото тут...

**facebook.com/shtoporjournal
vk.com/journal_shtopor
shtopor_journal@ukr.net**